



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα 1/4/2019
Αριθμ. Πρωτ.:241/48114

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Αιτήματα Ένωσης Περιφερειών»

ΣΧΕΤ: **Η ΠΑΒ 911/8-3-2019**

Απαντώντας στην παραπάνω Αναφορά, που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ν. Νικολόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

ΕΛ.Γ.Α.

Όσον αφορά στην ασφαλιστική κάλυψη που παρέχει ο ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι καλύπτονται ασφαλιστικά και αποζημιώνονται οι άμεσες ζημιές, οι οποίες προξενούνται στις καλλιέργειες από συγκεκριμένους κινδύνους (παγετό, πλημμύρα, καύσωνα κ.λπ.), όπως αυτοί ορίζονται με τους χρονικούς περιορισμούς τους στον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. που εκδόθηκε βάσει του ν. 3877/2010. Συγκεκριμένα, ο παραγωγός, με τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και την καταβολή του αντίστοιχου ασφαλιστρου προς τον ΕΛ.Γ.Α., ασφαρίζει τις καλλιέργειές του για τους συγκεκριμένους κινδύνους που προαναφέρθηκαν. Επομένως, του καταβάλλονται και οι σχετικές αποζημιώσεις για τυχόν ζημιές που έπληξαν τις καλλιέργειές του από τους εν λόγω κινδύνους.

Σύμφωνα με τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν από τις γεωτεχνικές υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. σε ελαιοκαλλιέργειες της ευρύτερης περιοχής της Αχαΐας, παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 2018 προσβολές από δάκο και από γλοιοσπίριο. Οι εν λόγω ζημιές δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α. και δεν αποζημιώνονται. Οι ζημιές από ασθένειες δύναται να ενταχθούν μόνον σε προγράμματα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, εάν και εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του Κανονισμού Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών για τη γεωργία και δασοκομία.

Ένας εκ των βασικών όρων είναι η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) τον επόμενο χρόνο της συγκομιδής και δίδονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και, βεβαίως, να αποδειχθεί ότι δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα αντιμετώπισης της προσβολής και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, τόσο της δακοπροσβολής όσο και των μυκητολογικών προσβολών.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι έχουν ξεκινήσει και εκ μέρους του ΥΠΑΑΤ σχετικές κινήσεις και έχει υποβληθεί αίτημα στην Ε.Ε. για στήριξη των παραγωγών.

Όσον αφορά στην αλλαγή του ασφαλιστικού πλαισίου που διέπει τον ΕΛ.Γ.Α., επισημαίνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. και η Διοίκησή του εφαρμόζουν το νομικό πλαίσιο που αφορά στην αγροτική ασφάλιση της χώρας (ν. 3877/2010), χωρίς, ωστόσο, να παραβλέπουν ότι το σύστημα, λόγω και της κλιματικής αλλαγής, χρειάζεται βελτιωτικές παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν γίνει από τη Διοίκηση του ΕΛ.Γ.Α.

Συγκεκριμένα, ο ΕΛ.Γ.Α.:

- α) κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού του Συμβουλίου στις 13/12/2018, αποφάσισε να προχωρήσει σε διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση αναλογιστικής μελέτης με σκοπό την επικαιροποίηση του Κανονισμού Ασφάλισής του,
- β) λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία από την εφαρμογή της ΔΚ/Ε από το έτος 2011, τις απόψεις των φορέων των αγροτών, αλλά και τις επιπτώσεις στην αγροτική παραγωγή από τα έντονα καιρικά φαινόμενα των τελευταίων ετών και τις μεταβολές στο κλίμα, προχωράει σε μελέτες που θα του επιτρέψουν να αναβαθμίσει τις υπηρεσίες του προς τους ασφαλισμένους αγρότες, διασφαλίζοντας, παράλληλα, τη βιωσιμότητα του Οργανισμού και τον αλληλέγγυο χαρακτήρα του δημόσιου ασφαλιστικού συστήματος της χώρας και
- γ) βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με τις ομάδες παραγωγών καθώς και με τους φορείς αυτών, προκειμένου να δοθούν ουσιαστικές λύσεις για διάφορα θέματα που προκύπτουν λόγω των ζημιών που προξενούνται στις καλλιέργειές τους.

Υπενθυμίζεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. είχε δώσει τη δυνατότητα, μέσω της ιστοσελίδας του, να υποβάλουν οι παραγωγοί και τα όργανά τους προτάσεις και παρατηρήσεις για την αγροτική ασφάλεια της χώρας. Όλα τα κατατεθειμένα αιτήματα και οι προτάσεις εξετάζονται και έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες για την αλλαγή του ασφαλιστικού πλαισίου που διέπει τον ΕΛ.Γ.Α. Σε κάθε περίπτωση, αναφέρεται, ως παράδειγμα προς αποφυγή, η αντιμετώπιση του αγροτικού κόσμου από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, όπου επικρατούσε η νοοτροπία του πελατειακού κράτους, με αποτέλεσμα την υπερχρέωση του ΕΛ.Γ.Α και τη δημιουργία του ελλείμματος των 4,3 δις ευρώ, το οποίο πλήρωσε ο Έλληνας φορολογούμενος.

Όλες οι ως άνω διαδικασίες βρίσκονται σε εξέλιξη. Μετά την ολοκλήρωσή τους, όπως ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, θα τεθούν σε ισχύ οι νέες αλλαγές.

Πρόγραμμα Δακοκτονίας έτους 2019

Όσον αφορά στην προστασία της ελαιοπαραγωγής της χώρας, σημειώνεται ότι σε ετήσια βάση εκπονείται πρόγραμμα προστασίας της ελαιοπαραγωγής από τον εντομολογικό εχθρό του δάκου της ελιάς με θετικά αποτελέσματα. Ως προς την ευθύνη της εφαρμογής των Προγραμμάτων Δακοκτονίας, πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 186 παρ. ΠΒβ31 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87), η κατάρτιση, ο συντονισμός, η εποπτεία και ο έλεγχος των προγραμμάτων υποχρεωτικών ή συλλογικών καταπολεμήσεων, όπως η καταπολέμηση του δάκου, των αρουραίων, των ακρίδων κ.ά., ανήκουν στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των ελαιοκομικών Περιφερειακών Ενότητων (Π.Ε.) της χώρας.

Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι οι διαδικασίες για την ανάδειξη εργολάβων παγιδοθεσίας και ψεκασμών, όπως και για την έγκαιρη έναρξη των ψεκασμών, ανήκουν στην αρμοδιότητα των ΔΑΟΚ των Π.Ε. της χώρας και τυχόν προβλήματα καθυστέρησης στις διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάδειξη των εργολάβων αποδίδονται στην τήρηση των υποχρεωτικών χρονοβόρων διαδικασιών, καθώς οι διαγωνισμοί διενεργούνται σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Η επιλογή και η ένταξη των περιοχών εφαρμογής του προγράμματος αποτελεί, επίσης, αρμοδιότητά τους και διενεργείται σύμφωνα με τους επιστημονικούς όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράφονται σε εγκυκλίους που εκδίδονται από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

Διευκρινίζεται ότι η φύση του Προγράμματος Δακοκτονίας, καθώς είναι βιολογικό και πολυπαραμετρικό (με έναν από τους κυριότερους παράγοντες να είναι οι κλιματολογικές συνθήκες) και απαιτεί την άμεση συσχέτιση και εμπλοκή πολλών φορέων για τη διενέργειά του (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Οικονομικών, Περιφέρειες, Περιφερειακές Ενότητες, Δήμοι με τις αρμόδιες Διευθύνσεις αυτών), καθιστά αναγκαία: α) την πλήρη εγρήγορση όλων των φορέων καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του, όπως και των ελαιοπαραγωγών και β) την προσπάθεια απλούστευσης των διαδικασιών για την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή του.

Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι οι Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ επεξεργάζονται προτάσεις επικαιροποίησης του νομικού πλαισίου που διέπει τη δακοκτονία, με πρωτεύουσα μέριμνα την αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων.

Είναι, λοιπόν, φανερό ότι το Πρόγραμμα δακοκτονίας θα εκσυγχρονιστεί και θα προσαρμοστεί στις απαιτούμενες συνθήκες, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο, ενώ καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες από το ΥΠΑΑΤ για να νομοθετηθούν οι αρμοδιότητές του και το πλαίσιο συνεργασίας του με το Υπουργείο Εσωτερικών. Στόχος είναι να ολοκληρώνεται η διαδικασία νωρίς, για όλη την Ελλάδα, και να μην υπάρχουν πια οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται μετά την ισχύ του Καλλικράτη. Επιπλέον, θα ακολουθήσει η βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου, έτσι ώστε να επισπευσθεί και η πρόσληψη του προσωπικού εφαρμογής της δακοκτονίας και να είναι όλα έτοιμα στις αρχές του μηνός Μαΐου.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι οι Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ επεξεργάζονται προτάσεις επικαιροποίησης του νομικού πλαισίου που διέπει τη δακοκτονία, με πρωτεύουσα μέριμνα την αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο συνεργασίας του ΥΠΑΑΤ με το Υπουργείο Εσωτερικών, γίνεται προσπάθεια:

- δημιουργίας Ολοκληρωμένου Ηλεκτρονικού Πληροφοριακού Συστήματος που να εμπεριέχει τόσο τα τεχνικά όσο και τα οικονομικά στοιχεία του προγράμματος και
- θεσμοθέτησης Συντονιστικού Κέντρου Δακοκτονίας στο πλαίσιο του ανασχεδιασμού και της βελτίωσης του προγράμματος.

Όσον αφορά στη μέθοδο δακοκτονίας, σημειώνεται ότι η ακολουθούμενη μέθοδος δακοκτονίας στο Πρόγραμμα Δακοκτονίας είναι αυτή των δολωματικών ψεκασμών. Η εν λόγω μέθοδος αποτελεί και την πλέον ενδεδειγμένη και επιστημονικά ορθή, τόσο σε ό,τι αφορά στην αποτελεσματικότητά της και στις επιπτώσεις που επιφέρει στο περιβάλλον, όσο και στην κατοχύρωση της ασφάλειας του χρήστη και της ποιότητας του τελικού παραγόμενου προϊόντος. Για τη βελτίωση και εξέλιξή της διενεργούνται σε ετήσια βάση ερευνητικές εργασίες στο πλαίσιο του Προγράμματος Δακοκτονίας και ό,τι νεότερα επιστημονικά δεδομένα προκύπτουν, γίνεται προσπάθεια ένταξής τους στο πρόγραμμα για την εξέλιξή του.

Επίσης, αναφέρεται ότι χρηματοδοτείται από το ΥΠΑΑΤ Πιλοτικό Πρόγραμμα με θέμα: «Πιλοτική εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την παρακολούθηση και έλεγχο των πληθυσμών του δάκου σε διάφορες ελαιοκομικές περιοχές της Ελλάδας (NT4D)», η υλοποίηση του οποίου πραγματοποιείται από το Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ) Ηρακλείου και Χανίων και θα διαρκέσει 2 έτη.

Η επίσημη έναρξη του Πιλοτικού Προγράμματος πραγματοποιήθηκε στα Χανιά με τη διοργάνωση Ημερίδας στις 29/11/2018. Τα αποτελέσματα του εν λόγω προγράμματος θα αξιολογηθούν με σκοπό την ευρύτερη εφαρμογή τους για τη βελτίωση του Προγράμματος Δακοκτονίας της χώρας.

Όσον αφορά στο Πρόγραμμα Δακοκτονίας έτους 2019, επισημαίνεται ότι:

α) Με το αριθμ. 12067/161065/21-11-2018 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ προς τις ΔΑΟΚ των Π.Ε. της χώρας κηρύχθηκε επίσημα η έναρξη των εργασιών του Προγράμματος Δακοκτονίας έτους 2019.

β) Για την προμήθεια των υλικών δακοκτονίας έτους 2019 δημοσιεύτηκε η αριθμ. 3513/XM/2019 Διακήρυξη με ΑΔΑΜ: 19PROC004672797 2019-03-26.

γ) Ο προϋπολογισμός του Προγράμματος εκδόθηκε ήδη με την αριθμ. 2085/11-01-2019 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών «Κατανομή ποσού ύψους έως 20.954.300,00€ σε Περιφέρειες της χώρας από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους έτους 2019 προς κάλυψη δαπανών δακοκτονίας».

δ) Εκδόθηκε, νωρίτερα από κάθε άλλη φορά, η αριθμ. 960/19635/31-01-2019 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Οικονομικών «Καθορισμός αριθμού προσωπικού, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για τη κάλυψη εποχικών αναγκών του Προγράμματος δακοκτονίας έτους 2019» (Β' 263/6-2-2019) που καθορίζει τον συνολικό αριθμό εποχικού προσωπικού του Προγράμματος Δακοκτονίας.

Σύμφωνα με την εν λόγω ΚΥΑ, ο αριθμός του εποχικού προσωπικού που καθορίστηκε για πρόσληψη από τις 36 ελαιοκομικές Π.Ε. της χώρας, ανήλθε σε 940 άτομα, προσαυξημένος κατά 69 άτομα σε σχέση με πέρυσι. Σε συνέχεια της ανωτέρω ΚΥΑ, εκδόθηκε η αριθμ. 1323/28346/12-02-2019 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Κατανομή εποχικού προσωπικού σε Περιφερειακές Ενότητες – Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής για το Πρόγραμμα Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2019», με βάση την οποία μπορούν να ξεκινήσουν άμεσα οι διαδικασίες πρόσληψης του εποχικού προσωπικού από τις Π.Ε.

Στον ν. 4604/2019 (Α'50) «Πρώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας- Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας – Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση- Λοιπές διατάξεις», στο άρθρο 82 με τίτλο «Εξαιρέσεις από την αναστολή προσλήψεων λόγω εκλογών» στην παρ. 2 συμπεριλαμβάνονται και οι απασχολούμενοι στα Προγράμματα Δακοκτονίας, ως εξής:

2. Η παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 2190/1994 (Α' 28) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι περιορισμοί των παραγράφων 1 και 2 δεν ισχύουν, ως προς τις προσλήψεις προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου, καθώς και τις προπαρασκευαστικές αυτών ενέργειες, από τους Ο.Τ.Α. και τα νομικά πρόσωπα αυτών, προκειμένου για τις ειδικότητες των ναυαγοσωστών, των υδρονομέων άρδευσης, των χειριστών μηχανημάτων, των εργαζομένων στους τομείς της πυρασφάλειας, των παιδικών σταθμών, της καθαριότητας, των Κέντρων Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.), των αμειβομένων μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ, των εργαζομένων στις παιδικές κατασκηνώσεις και των απασχολούμενων στα προγράμματα δακοκτονίας, καθώς και ως προς τις προσλήψεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα της υποπαραγράφου ΙΔ.1 της παρ. ΙΔ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107).».

ε) Στον ν. 4597/2019 (Α'35) «Για την κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης που έχουν συναφθεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. – Διατάξεις για τη λειτουργία του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις», στο αρ. 33 με θέμα: «Ρυθμίσεις θεμάτων δακοκτονίας – ΟΠΕΚΕΠΕ» δημοσιεύτηκε τροπολογία του ΥΠΑΑΤ, ως ακολούθως:

1. Η παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4325/2015 (Α'47) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για το έτος 2019 η οικονομική επιτροπή κάθε Περιφέρειας της χώρας, μπορεί, κατ' εξαίρεση και για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ν' αναθέσει την εκτέλεση του προγράμματος δακοκτονίας, για το οποίο έχουν δημοσιευτεί αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικοί διαγωνισμοί, στους προσωρινούς μειοδότες, έως την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων. Οι δαπάνες για την εκτέλεση των παρεχόμενων υπηρεσιών, από την έναρξη των εργασιών δακοκτονίας μέχρι τη σύναψη των οικείων συμβάσεων, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται νόμιμα, εφόσον ο οικείος Περιφερειάρχης: α) βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της υπηρεσίας και β) το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με τους όρους και το περιεχόμενο της οικείας διακήρυξης ψεκασμών και παγιοδοσίας δακοκτονίας.».

2. Η αριθμ. 31 αρμοδιότητα του β' «Υποτομέα Γεωργίας» του Τομέα Β' «Γεωργία – Κτηνοτροφία – Αλιεία» της παρ. ΙΙ του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται ως εξής:

«31. Η κατάρτιση, ο συντονισμός, η εποπτεία και ο έλεγχος των προγραμμάτων, υποχρεωτικών ή συλλογικών καταπολεμήσεων, όπως η καταπολέμηση του δάκου, αρουραίων, ακρίδων. Κατ' εξαίρεση, για το πρόγραμμα καταπολέμησης του δάκου, η προμήθεια υλικών δακοκτονίας διενεργείται από τη Διεύθυνση Προμηθειών Διαχείρισης Υλικού και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής. Η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εισηγείται προς τη Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών αναφορικά με το ύψος των δαπανών προμήθειας υλικών δακοκτονίας, προκειμένου να γίνεται μεταφορά της αντίστοιχης πίστωσης στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, από τους αποδιδόμενους στις Περιφέρειες πόρους του άρθρου 260 του ν. 3852/2010.».

Η Τροπολογία στην παρ.1 δίνει τη δυνατότητα στους προσωρινούς αναδόχους των εργολαβιών της δακοκτονίας έτους 2019 της εκτέλεσης του έργου πριν από την υπογραφή των συμβάσεων και στην παρ. 2 νομοθετείται η αρμοδιότητα της προμήθειας των υλικών δακοκτονίας από το ΥΠΑΑΤ.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Όσον αφορά στην πάταξη των ελληνοποιήσεων αγροτικών προϊόντων και γενικότερα των φαινομένων απάτης και δόλιων πρακτικών, σημειώνεται ότι είναι, ήδη, ενεργοποιημένος και θα συνεχίσει να αξιοποιείται και να βελτιώνεται ο μηχανισμός των συστηματικών τακτικών ελέγχων. Συγκεκριμένα, για τις εισαγωγές νωπών οπωροκηπευτικών από τρίτες χώρες, επισημαίνεται ότι για να εισαχθεί ένα φορτίο νωπών οπωροκηπευτικών από τρίτη χώρα, ο εισαγωγέας υποχρεούται να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (ΜΕΝΟ) και να υποβάλει ψηφιακή αναγγελία μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (<http://www.minagric.gr/index.php/el/eservicesmenu-2>), κάθε φορά που θέλει να εισάγει ένα φορτίο. Στη συνέχεια, τα στοιχεία της αναγγελίας υπόκεινται σε επεξεργασία από το ΜΕΝΟ, που αποτελεί την ηλεκτρονική βάση δεδομένων των εμπορευομένων στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών βάσει του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 543/2011. Το ΜΕΝΟ κατηγοριοποιεί αυτόματα τον κίνδυνο, καθορίζει το αντίστοιχο επίπεδο ελέγχου και ορίζει την απόφαση ελέγχου ή μη του εν λόγω φορτίου νωπών οπωροκηπευτικών.

Στις περιπτώσεις:

- απόφασης διενέργειας ελέγχου, η αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) του σημείου εκτελωνισμού του φορτίου προβαίνει σε έλεγχο συμμόρφωσης ως προς τις ποιοτικές προδιαγραφές εμπορίας και εκδίδει πιστοποιητικό συμμόρφωσης [Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 543/2011], το οποίο υποβάλλεται στις τελωνειακές αρχές για τον εκτελωνισμό του φορτίου. Επισημαίνεται ότι στις εμπορικές προδιαγραφές περιλαμβάνεται και η αναγραφή στη σήμανση των συσκευασιών της χώρας καταγωγής, η οποία αποτελεί υποχρεωτική ένδειξη για όλα τα νωπά οπωροκηπευτικά.

και

- απόφασης μη διενέργειας ελέγχου, το ΜΕΝΟ εκδίδει βεβαίωση απαλλαγής ελέγχου, την οποία υπογράφουν οι ποιοτικοί ελεγκτές της εν λόγω ΔΑΟΚ, προκειμένου να υποβληθεί στις τελωνειακές αρχές για τον εκτελωνισμό του φορτίου.

Σε κάθε περίπτωση, προκειμένου ένα φορτίο νωπών οπωροκηπευτικών που εισάγεται από τρίτη χώρα να τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές, απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού συμμόρφωσης ή της βεβαίωσης απαλλαγής ελέγχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 13 του προαναφερθέντος Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 543/2011. Διαφορετικά, η εισαγωγή δεν επιτρέπεται.

Όσον αφορά στη διαδικασία παραλαβής φορτίων από χώρες της Ε.Ε., σημειώνεται ότι οι αναγγελίες άφιξης των φορτίων είναι, επίσης, ψηφιακές, ενώ ο έλεγχος διενεργείται από τη ΔΑΟΚ του τόπου παραλαβής του φορτίου (συσκευαστήριο, αποθήκες κ.ά.) έπειτα από ανάλυση κινδύνου στο ΜΕΝΟ. Και σε αυτήν την περίπτωση εκδίδονται τα σχετικά έγγραφα (πιστοποιητικό συμμόρφωσης ή βεβαίωση απαλλαγής ελέγχου).

Ως προς τις ενέργειες για την αντιμετώπιση των ελληνοποιήσεων, οι οποίες ελληνοποιήσεις αποτελούν το κυριότερο πρόβλημα κατά τη διακίνηση νωπών οπωροκηπευτικών, πρέπει να τονιστεί ότι το ΥΠΑΑΤ (αρμόδια η Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων), προκειμένου να προστατέψει τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και τους Έλληνες παραγωγούς και να αποφύγει ενδεχόμενα φαινόμενα «ελληνοποιήσεων» και παραπλάνησης του καταναλωτή, προβαίνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα στην έκδοση σχετικών εγκυκλίων για εντατικοποίηση των ελέγχων σε φορτία νωπών οπωροκηπευτικών στα σημεία εξόδου/εισόδου (λιμάνια, συντοριακούς σταθμούς) της χώρας, σε κομβικά σημεία επί των εθνικών οδών (διόδους), στα συσκευαστήρια, στις λαχαναγορές κ.α., αλλά και σε έκτακτους αιφνιδιαστικούς ελέγχους, ώστε να εξαιρεθεί το φαινόμενο της εισαγωγής ποιοτικά υποβαθμισμένων, επικινδύνων ή αταυτοποίητων προϊόντων, τα οποία:

- ανταγωνίζονται αθέμιτα τα εγχώρια προϊόντα,
- παραπλανούν τον καταναλωτή και
- θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Στις περιπτώσεις που τα εισαγόμενα προϊόντα δεν είναι σύμφωνα με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία, εφαρμόζονται συγκεκριμένες διαδικασίες, όπως η απαγόρευση εισαγωγής και, στη συνέχεια, η καταστροφή ή η επαναποστολή (θέματα ασφάλειας τροφίμων) ή η αλλαγή χρήσης ή διορθωτικές ενέργειες (αλλαγή σήμανσης).

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι το ΥΠΑΑΤ, έχοντας εντοπίσει το εν λόγω πρόβλημα, προχώρησε, μέσω της αναδιάρθρωσης του οργανογράμματός του [π.δ. 97/2017 (Α' 138)], σε πολύ μεγάλες θεσμικές αλλαγές με τη μεταφορά και την υπαγωγή των οκτώ (8) Περιφερειακών Κέντρων Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ&ΦΕ) με έδρα σε Αττική, Βόλο, Ιωάννινα, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Ναύπλιο, Αχαΐα και Ηράκλειο απευθείας στη νεοσύστατη προαναφερθείσα Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων, η οποία βρίσκεται στην Κεντρική Υπηρεσία.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, δημιουργείται, για πρώτη φορά, ελεγκτικός μηχανισμός 150 ελεγκτών περίπου, με επιχειρησιακούς βραχίονες σε όλη τη χώρα και δυνατότητα άμεσης επέμβασης, όποτε αυτό χρειαστεί. Το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα οι εν λόγω υπηρεσίες θα εξοπλιστούν με επιβατικά - υπηρεσιακά αυτοκίνητα και με όλον τον υπόλοιπο εξοπλισμό που απαιτείται (κινητά τηλέφωνα, tablets, κάμερες κ.λπ.), ώστε να υπάρχουν υπηρεσιακά και επιχειρησιακά έτοιμες μονάδες ελέγχου για όλο το 24ωρο.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι το ΥΠΑΑΤ έχει αναπτύξει τα τελευταία τρία χρόνια στενή συνεργασία με όλες τις άλλες αρμόδιες ελεγκτικές αρχές [Συντονιστικό Κέντρο Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παραεμπορίου (ΣΥΚΕΑΑΠ), Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), Υπηρεσία Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (ΥΕΔΔΕ), Οικονομική Αστυνομία, Λιμενικό, Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) κ.λπ.] από την οποία συνεργασία έχουν προκύψει πολλαπλά οφέλη τόσο σε επίπεδο εμπειρίας στελεχών όσο και στον εντοπισμό «διαδρομών» και τεχνικών που χρησιμοποιούν τα εν λόγω κυκλώματα σε όλη τη χώρα.

Σε όλες τις επιχειρήσεις που ελέγχονται, πραγματοποιείται ασφαλιστικός και φορολογικός έλεγχος, κατά τον οποίο λαμβάνονται και φορολογικά στοιχεία για περαιτέρω έλεγχο από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επισημαίνεται ότι η αναφορά σε ελληνοποιήσεις, παραπέμπει σε και ερμηνεύεται ως "διενέργεια ελέγχων ικνηλασιμότητας τιμολογίων", μία διαδικασία περίπλοκη και χρονοβόρα, η οποία πραγματοποιείται με τη συνεργασία και άλλων υπηρεσιών άλλων Υπουργείων.

Επιπλέον, προωθείται, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, νομοθετική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία, θα καταστεί υποχρεωτική η αναγραφή της προέλευσης στις αποδείξεις λιανικής πώλησης.

Πρέπει να αναφερθεί ότι οι επιτυχίες του ελεγκτικού μηχανισμού αρχίζουν να είναι εμφανείς σε κάθε επίπεδο και ότι η αποτροπή των παραβάσεων είναι εντυπωσιακή. Συγκεκριμένα, η προσπάθεια εντοπισμού παράνομων φορτίων νωπών φρούτων και λαχανικών, αλλά και άλλων προϊόντων, συνεχίζεται και ενισχύεται με την αναβάθμιση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων των σημείων εισόδου - εξόδου - διέλευσης φορτηγών αυτοκινήτων.

Ενδεικτικά, αναφέρονται η τοποθέτηση X-Ray scan και στο τελωνείο της Κακκαβιάς, καθώς και η κατασκευή ειδικών χώρων ελέγχου και δειγματοληψίας τροφίμων στους Κήπους του Έβρου που ξεκινάει εντός του 2019.

Παράλληλα, η ολοένα και μεγαλύτερη εμπλοκή των νέων τεχνολογιών στους μηχανισμούς ελέγχου της χώρας θα οδηγήσει σε ευκολότερη αντιμετώπιση του φαινομένου. Αναμένεται, λοιπόν, και online σύνδεση σε πραγματικό χρόνο των βάσεων δεδομένων των τελωνείων με αυτών του ΥΠΑΑΤ, αλλά και άλλων υπηρεσιών.

Σημειώνεται ότι η ως άνω αρμόδια Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ βρίσκεται σε καθημερινή βάση σε συνεχή επικοινωνία με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ (ΠΚΠΦΠ&ΦΕ) και με τις αντίστοιχες ΔΑΟΚ σε όλη την Επικράτεια, καταβάλλοντας υπεράνθρωπες προσπάθειες, ώστε να τηρείται η νομιμότητα και να διασφαλίζεται το συμφέρον όλων των νομίμως συναλλασσομένων και των παραγωγών. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4235/2014 (Α 32) και των εφαρμοστικών διατάξεών του. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες on line στο σύστημα για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

Όσον αφορά στον σχεδιασμό 2018-2019 (ACTION PLAN), σημειώνεται ότι στις άμεσες προτεινόμενες δράσεις του ΥΠΑΑΤ περιλαμβάνονται:

- Προγραμματισμός προσλήψεων εξειδικευμένου προσωπικού (γεωπόνοι) που θα ενισχύσουν τα σημεία εισόδου – εξόδου από τη χώρα (π.χ. Ηγουμενίτσα, Προμαχώνας, Κήποι Έβρου κ.ά.). Στο τέλος του έτους 2019 προσλαμβάνονται περίπου 180 νέοι υπάλληλοι.
- Προγραμματισμός κατασκευής ειδικών εγκαταστάσεων στα σημεία εξόδου – εισόδου, με όλα τα σύγχρονα μέσα εποπτείας (κάμερες, επιπλέον X-Ray scan, drones κ.λπ.).
- Προγραμματισμός αλλαγής του Π.Δ. 97/2017 με επιπλέον αύξηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων των ΠΚΠΦΠ&ΦΕ με την προσθήκη νέων προϊόντων (π.χ. γάλα κ.ά.), καθώς και αλλαγή των χωρικών αρμοδιοτήτων τους.
- Σχεδιασμός συνεργασίας ομάδων εργασίας της Κ.Υ. του ΥΠΑΑΤ και της ΑΑΔΕ για επιχειρησιακά παίγνια προσομοίωσης ελέγχου.
- Τροποποίηση του κυρωτικού Νόμου 4235/2014 με ειδική μνεία στους έκτακτους ελέγχους σε μεταφορικά μέσα στα οδικά δίκτυα.
- Τροποποίηση του Νόμου 4235/2014 με αυστηρότερα πρόστιμα σε περιπτώσεις ελληνοποιήσεων.
- Σχεδιασμός ειδικών διαδικασιών εποπτείας εν δυνάμει παράτυπων φορτίων και μεταφορικών μέσων.
- Δοκιμαστικές εφαρμογές δορυφορικών υπηρεσιών με εφαρμογή στον έλεγχο.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Όσον αφορά στην πάταξη των ελληνοποιήσεων και της νοθείας στην αγορά τόσο στον τομέα του γάλακτος όσο και στον τομέα του κρέατος, σημειώνεται ότι έχει προβλεφθεί ένα επικαιροποιημένο σύστημα ελέγχου που απλώνεται σε όλο το μήκος της αλυσίδας παραγωγής και διακίνησης των προϊόντων των εν λόγω τομέων.

Συγκεκριμένα:

- Σχετικά με τους ελέγχους που αφορούν στη διακίνηση κρέατος, σημειώνεται ότι έχουν ληφθεί μέτρα ελέγχου της ελληνικής αγοράς κρέατος σε σχέση με την προέλευση, καταγωγή και τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος από τις επιχειρήσεις, με σκοπό την παρακολούθηση του παραγομένου και διακινούμενου κρέατος και την αποφυγή των ελληνοποιήσεων. Προς τούτο, έχει εκδοθεί η αριθμ. 1384/41923/16.03.2018 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών 178/2002, 882/2004 και 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Εκτελεστικών Κανονισμών 931/2011 και 1337/2013 της Επιτροπής, σχετικά με την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση του κρέατος, καθώς και τη διενέργεια επίσημων ελέγχων στην αγορά κρέατος.» (Β' 1127/28.03.2018), η οποία προβλέπει την υποχρεωτική αναγραφή σε όλα τα εμπορικά έγγραφα και σε κάθε μορφής σήμανση του κρέατος και των προϊόντων του της καταγωγής προέλευσής του, καθώς και την τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος από πλευράς επιχειρήσεων. Έχει προβλεφθεί ένα σύστημα ελέγχου που απλώνεται σε όλο το μήκος της αλυσίδας παραγωγής και διακίνησης του κρέατος, από τις εκμεταλλεύσεις ζώων έως τα κρεοπωλεία.
- Σχετικά με τους ελέγχους που αφορούν στη διακίνηση γάλακτος, σημειώνεται ότι το ΥΠΑΑΤ έχει, ήδη, προβεί στην αναμόρφωση του μέχρι πρότινος θεσμικού πλαισίου, με την πρόσφατη έκδοση της αριθμ. 838/51008/14.03.2019 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Μέτρα ελέγχου της αγοράς του γάλακτος» (Β' 964/21.03.2019), που σκοπό έχει τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος ελέγχου διακίνησης γάλακτος και προϊόντων γάλακτος, με τον εντοπισμό των διαφόρων παραβάσεων και την επιβολή των αντίστοιχων διοικητικών κυρώσεων με αυστηρότητα και σε μικρότερο χρονικό διάστημα.

ΕΦΕΤ

Επίσης, ο ΕΦΕΤ, πέραν των επίσημων ελέγχων που διενεργεί σε παραγωγικές επιχειρήσεις τροφίμων, διενεργεί επιθεωρήσεις και σε κέντρα διακίνησης τροφίμων, σε αποθήκες, σε επιχειρήσεις χονδρικού εμπορίου, καθώς και στον τρόπο μεταφοράς (φορτηγά, ψυγεία) και λιανικής πώλησης αγροτικών προϊόντων. Οι εν λόγω έλεγχοι λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο τόσο του ετήσιου προγράμματος τακτικών ελέγχων, όσο και σε επίπεδο διερεύνησης αναφορών.

Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης

Σε εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας και Άλλες Διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει [ν. 4599/2019 (Α' 40)], εκδόθηκε η αριθμ. 1058/71977/03.07.2017 απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Καθορισμός των Προδιαγραφών και του Περιεχομένου των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ 164 Α')» (Β' 2331/07.07.2017).

Τα Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης έχουν μέσο-μακροπρόθεσμη προοπτική, με σκοπό να αντιμετωπιστεί η έλλειψη διαχείρισης που αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα σε σχέση με τη βιωσιμότητα των βοσκήσιμων γαιών της χώρας. Μέσω της ορθολογικής τους χρήσης επιδιώκεται η βελτιστοποίηση της δυναμικότητάς τους, προς όφελος των κτηνοτρόφων και κατ' επέκταση της οικονομίας, του φυσικού περιβάλλοντος και της διατήρησης της φυσιογνωμίας του τοπίου.

Ανάμεσα στα αναμενόμενα οφέλη είναι και ο προγραμματισμός έργων βελτίωσης της βλάστησης (εμπλουτισμοί με λιβαδοπονικά φυτά, λιπάνσεις κ.ά.) και των υποδομών τους (δρόμοι προσπέλασης, καταλύματα για κτηνοτρόφους, ποτίστρες κ.ά.). Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 1 του ως άνω νόμου, τα Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης εκπονούνται, υποβάλλονται και εγκρίνονται μέχρι 31.12.2021.

Άδειες κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων

Σε εφαρμογή του ν. 4442/2016 «Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις» (Α' 230), της αριθμ. 83/01.06.2018 απόφασης του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Απλοποίηση αδειοδότησης οικονομικών δραστηριοτήτων» (Β' 2231/14.06.2018) και της αριθμ. 139706/21.12.2018 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας (ΑΔΑ: 7ΣΣΨ465ΧΙ8-ΨΒ1) έχει συγκροτηθεί ομάδα εργασίας για την απλούστευση της αδειοδότησης δραστηριοτήτων, οι οποίες ανήκουν στους τομείς της κτηνοτροφίας, της δασοκομίας, της κτηνιατρικής και των υδατοκαλλιεργειών.

Το έργο της ομάδας εργασίας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την καταγραφή των υφιστάμενων διαδικασιών για την έκδοση των προβλεπόμενων αδειών των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, τον εντοπισμό των προβλημάτων και των πεδίων που χρήζουν απλούστευσης προς υλοποίηση των προβλέψεων του προαναφερθέντος ν. 4442/2016 και την υποβολή προτάσεων για θεσμικές αλλαγές προς απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης.

Σύμφωνα με την ανωτέρω αναφερθείσα αριθμ. 139706/21-12-2018 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας, μέχρι τον μήνα Απρίλιο του έτους 2019 πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το έργο της ομάδας εργασίας και μέχρι τον μήνα Ιούνιο του έτους 2019 πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η τροποποίηση/έκδοση των νομοθετικών διατάξεων που θα κριθούν αναγκαίες για την υλοποίηση της απλοποίησης του θεσμικού πλαισίου αδειοδότησης. Στην ανωτέρω ομάδα εργασίας συμμετέχουν εκπρόσωποι της Διεύθυνσης Ζωικών Γενετικών Πόρων και Κτηνοτροφικών Εγκαταστάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας του ΥΠΑΑΤ και το έργο της βρίσκεται στο στάδιο της καταγραφής του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

Τέλος, σημειώνεται ότι αρμόδιο να απαντήσει στα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς το οποίο κοινοποιείται το παρόν έγγραφό μας με αντίγραφο της Αναφοράς.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΛΥΜΠΙΑ ΤΕΛΙΓΙΟΡΙΔΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας (με αντίγραφο της Αναφοράς)
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο